

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 18.9.2020.
COM(2020) 566 final

2020/0257 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o potpisivanju, u ime Europske unije, Protokola uz Ugovor o međunarodnom
povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima (Interbus ugovor) u
vezi s međunarodnim linijskim i posebnim linijskim prijevozom putnika običnim i
putničkim autobusima**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Interbus ugovor o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima ⁽¹⁾ stupio je na snagu 1. siječnja 2003. Ugovor je naknadno ažuriran Odlukom br. 1/2011 ⁽²⁾ Zajedničkog odbora osnovanog člankom 23. Ugovora kako bi se uzeo u obzir tehnički i zakonodavni napredak.

Interbus ugovor trenutačno obuhvaća međunarodni povremeni prijevoz putnika običnim i putničkim autobusima. Vijeće je 5. prosinca 2014. ovlastilo Komisiju da u ime Europske unije, koja je ugovorna stranka Interbus ugovora, otvori pregovore o proširenju područja primjene Ugovora na međunarodni linijski i posebni linijski prijevoz putnika običnim i putničkim autobusima (za čije je obavljanje potrebna dopusnica) ⁽³⁾.

Vijeće je 16. srpnja 2018. donijelo Odluku (EU) 2018/1195 ⁽⁴⁾ o potpisivanju Protokola uz Interbus ugovor u vezi s međunarodnim linijskim i posebnim linijskim prijevozom putnika običnim i putničkim autobusima (dalje u tekstu „Protokol”).

Valja istaknuti da su međunarodni linijski i posebni linijski prijevoz putnika običnim i putničkim autobusima važni sektori koji europskim građanima osiguravaju mobilnost uz pristupačnu strukturu cijena. Njihov daljnji razvoj izvan EU-a bio bi jednako koristan za građane EU-a, strane turiste, turizam i europske regije. Taj razvoj ograničen je zbog razlika u bilateralnim sporazumima između država članica i trećih zemalja, koje otežavaju postupak izdavanja dopusnica kao i obavljanje međunarodnog linijskog i posebnog linijskog prijevoza. To je najočitije kad je riječ o dugim međunarodnim linijama koje prolaze kroz nekoliko zemalja.

Kako je utvrđeno u Protokolu, pristup tržištu za obavljanje linijskog i posebnog linijskog prijevoza treba odobriti jedinstvenim postupkom izdavanja dopusnice u skladu s provedbom pravne stečevine EU-a u području cestovnog prijevoza putnika, uključujući sigurnost u cestovnom prometu, tehničke odredbe, kvalifikacije vozača, pravila o socijalnoj sigurnosti, prava putnika, zaštitu okoliša i pristup djelatnosti.

Interbus ugovor ostat će na snazi nepromijenjen za međunarodni povremeni prijevoz putnika običnim i putničkim autobusima.

¹ SL L 321, 26.11.2002., str. 11.

² Odluka br. 1/2011 Zajedničkog odbora osnovanog Interbus ugovorom o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima od 11. studenoga 2011. o donošenju poslovnika i prilagodbi Priloga 1. Ugovoru u pogledu uvjeta za prijevoznike u cestovnom prometu putnika, Priloga 2. Ugovoru u vezi s tehničkim standardima koji se primjenjuju na obične i putničke autobuse te zahtjeva koji se odnose na socijalne odredbe iz članka 8. Ugovora (2012/25/EU) (SL L 8, 12.1.2012., str. 38.).

³ Odluka Vijeća od 5. prosinca 2014. (SGS14/15073).

⁴ Odluka Vijeća (EU) 2018/1195 od 16. srpnja 2018. o potpisivanju, u ime Europske unije, Protokola uz Ugovor o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima (Interbus ugovor) u vezi s međunarodnim linijskim i posebnim linijskim prijevozom putnika običnim i putničkim autobusima (SL L 214, 23.8.2018., str. 3.).

Protokol obuhvaća samo odredbe koje su potrebne za proširenje Interbus ugovora na međunarodni linijski i posebni linijski prijevoz putnika običnim i putničkim autobusima (za čije je obavljanje potrebna dopusnica). Njime se ne mijenjaju niti ponavljaju zajednička pravila, nego se upućuje na temeljne odredbe Interbus ugovora. To, kao i činjenica da ugovorna stranka može potpisati, sklopiti, ratificirati Protokol ili pristupiti Protokolu samo nakon što potpiše, sklopi, ratificira Interbus ugovor ili pristupi tom ugovoru osigurat će da ugovorne stranke potpisivanjem, sklapanjem, ratificiranjem Protokola ili pristupanjem Protokolu prihvaćaju i primjenjuju pravila Interbus ugovora.

Osim Europske unije, ugovorne su stranke Interbus ugovora Republika Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Republika Moldova, Republika Sjeverna Makedonija, Republika Turska i Ukrajina, koje mogu potpisati, sklopiti, ratificirati Protokol ili pristupiti Protokolu.

U Protokolu se naglašava zakonodavstvo Europske unije (Uredba (EZ) br. 1071/2009 ⁽⁵⁾) u pogledu sankcija i najtežih povreda kao i u pogledu ispunjavanja četiriju uvjeta za pristup profesiji prijevoznika u cestovnom prijevozu putnika (stvaran i stabilan poslovni nastan, dobar ugled, financijski položaj i stručna osposobljenost).

Protokolom se uvodi Zajednički odbor kako bi se olakšala provedba Protokola. Odredbe o Zajedničkom odboru osnovanom Interbus ugovorom primjenjuju se *mutatis mutandis* na Zajednički odbor iz Protokola.

Prema Protokolu, razdoblje valjanosti dopusnice za međunarodni linijski i posebni linijski prijevoz ne može biti dulje od pet godina.

Sam Protokol sklapao bi se na razdoblje od pet godina, računajući od njegova stupanja na snagu. Trajanje Protokola automatski se produljuje za sljedeća razdoblja od pet godina, osim za one ugovorne stranke koje se očituju da to ne žele.

Protokol o linijskom i posebnom linijskom prijevozu bio je otvoren za potpisivanje od 16. srpnja 2018. do 16. travnja 2019., a Unija ga je potpisala 11. travnja 2019. Međutim, nijedna druga ugovorna stranka nije potpisala Protokol prije isteka roka za potpisivanje. Protokol zbog toga nije mogao stupiti na snagu.

Vijeće je 18. veljače 2020. ovlastilo Komisiju da u ime Unije otvori pregovore o izmjeni Protokola o linijskom i posebnom linijskom prijevozu kako bi se unijele određene tehničke promjene u vezi s njegovim potpisivanjem i stupanjem na snagu te kako bi se uvažila promjena imena jedne ugovorne stranke Interbus ugovora.

Pregovori su uspješno zaključeni te je u skladu s time pripremljena nova verzija Protokola o linijskom i posebnom linijskom prijevozu. S obzirom na to da je Unija jedina ugovorna stranka koja je potpisala izvorni Protokol, smatralo se da je prikladnije cijeli Protokol zamijeniti novim, nego u pregovorima dogovoriti Protokol o izmjeni izvornog Protokola.

Protokol sad moraju sklopiti, ratificirati ili mu pristupiti tri ugovorne stranke (umjesto četiri), uključujući Uniju, kako bi stupio na snagu za one ugovorne stranke koje su ga sklopile, ratificirale ili mu pristupile.

⁵ Uredba (EZ) br. 1071/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavljanju zajedničkih pravila koja se tiču uvjeta za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoznika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/26/EZ (SL L 300, 14.11.2009., str. 51.).

Razdoblje za potpisivanje Protokola je dvije godine od datuma donošenja Odluke Vijeća o potpisivanju Protokola od strane Europske unije.

Stupanje Protokola na snagu skraćeno je za one ugovorne stranke koje su ga sklopile, ratificirale ili mu pristupile, odnosno s prvog dana trećeg mjeseca na prvi dan mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem potreban broj ugovornih stranaka odobri ili ratificira Protokol.

Jedna ugovorna stranka promijenila je svoje ime u Republika Sjeverna Makedonija, što se odražava i u Protokolu.

Protokolom će se zamijeniti Protokol uz Interbus ugovor u vezi s međunarodnim linijskim i posebnim linijskim prijevozom putnika običnim i putničkim autobusima koji je bio otvoren za potpisivanje od 16. srpnja 2018. do 16. travnja 2019., ali ga je potpisala samo Unija na temelju Odluke Vijeća (EU) 2018/1195.

Radna skupina Vijeća za kopneni promet, koju je Vijeće imenovalo posebnim odborom u skladu s člankom 218. stavkom 4. UFEU-a, obavješćivana je o napretku pregovora.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Predloženi Protokol u skladu je sa zajedničkom prometnom politikom Unije. Obuhvaća relevantne dijelove Uredbe (EZ) br. 1073/2009 ⁽⁶⁾, kako su prilagođeni u svrhe multilateralnog međunarodnog sporazuma.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Predloženi Protokol u skladu je s politikom susjedstva i vanjskim odnosima EU-a.

- **Fiskalne odredbe**

Usklađivanje carinskih i fiskalnih odredbi u Protokolu, s obzirom na njihov cilj i sadržaj, tek je sporedno i neizravno u odnosu na ciljeve prometne politike koji se nastoje postići Protokolom.

2. REZULTATI SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA I PROCJENA UČINKA

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja te procjena učinka**

Komisija nije obavila procjenu učinka niti se obratila vanjskim stručnjacima. Proširenje Interbus ugovora na međunarodni linijski i posebni linijski prijevoz putnika običnim i putničkim autobusima pridonijelo bi proširenju geografskog područja primjene pravne stečevine Europske unije u području cestovnog prijevoza putnika.

Gospodarski i socijalni učinci bili bi korisni za sektor prijevoza putnika i turizam. Povećanje količine prometa vjerojatno bi imalo umjeren utjecaj na okoliš.

⁶ Uredba (EZ) br. 1073/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o zajedničkim pravilima za pristup međunarodnom tržištu usluga prijevoza običnim i turističkim autobusima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006 (SL L 300, 14.11.2009., str. 88.).

- **Pojednostavnjenje**

Usklađivanjem postupaka za dobivanje dopusnice za međunarodni linijski i posebni linijski prijevoz putnika običnim i putničkim autobusima pojednostavnilo bi se obavljanje takvog prijevoza.

3. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a materijalnopravna osnova članak 91. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 5. UFEU-a.

- **Odabir instrumenta**

Člankom 218. stavkom 5. UFEU-a kao primjenjivi instrument predviđena je odluka Vijeća.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Nema ga.

5. NEOBVEZNI ELEMENTI

- **Mehanizmi evaluacije i izvješćivanja**

Člankom 16. Protokola predviđa se da Zajednički odbor osnovan člankom 18. Protokola evaluira funkcioniranje Protokola svakih pet godina.

- **Daljnji postupak**

Komisija smatra da je potrebno pokrenuti postupak u cilju potpisivanja Protokola. Komisija stoga podnosi Vijeću ovaj novi Prijedlog odluke Vijeća o potpisivanju Protokola o međunarodnom linijskom i posebnom linijskom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima uz Ugovor o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima (Interbus ugovor).

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Posebne odredbe predložene odluke Vijeća:

- Člankom 1. Odluke Vijeća predviđa se potpisivanje, u ime Unije, nove verzije Protokola uz Interbus ugovor u vezi s međunarodnim linijskim i posebnim linijskim prijevozom putnika običnim i putničkim autobusima.
- Članak 2. odnosi se na ovlasti za potpisivanje Protokola.
- Člankom 3. propisuje se stupanje na snagu Odluke Vijeća.

Posebne odredbe Protokola:

- U članku 1. definira se područje primjene Protokola u pogledu međunarodnog linijskog i posebnog linijskog cestovnog prijevoza putnika s polazištem ili

odredištem u ugovornoj stranci u kojoj prijevoznik ima poslovni nastan i u kojoj su vozila registrirana, ili preko koje linija prolazi uz ukrcavanje ili iskrcavanje ili bez ukrcavanja ili iskrcavanja putnika. U tom se članku govori i o sporazumima o partnerstvu. Zabranjen je svaki oblik kabotaže.

- Članak 2. sadržava odredbu o nediskriminaciji.
- Članak 3. sadržava definicije.
- U članku 4. upućuje se na Prilog 1. Interbus ugovoru o odredbama koje se primjenjuju na prijevoznike u cestovnom prijevozu putnika.
- U članku 5. upućuje se na Prilog 2. Interbus ugovoru o tehničkim uvjetima koji se primjenjuju na vozila.
- Članak 6. sadržava odredbe o međunarodnom linijskom i posebnom linijskom prijevozu za čije je obavljanje potrebna dopusnica. Među ostalim, njime je predviđeno da ugovorne stranke i države članice Unije mogu odlučiti da se na usluge linijskog i posebnog linijskog prijevoza između ugovornih stranaka primjenjuju sporazumi o partnerstvu između prijevoznika iz polazišne i odredišne države prijevoza. Prijevoznici ugovornih stranaka ili država članica preko kojih linija prolazi, uz ukrcavanje i iskrcavanje putnika, trebali bi imati pravo priključiti se tim partnerstvima ako tako odluče.
- U članku 7. utvrđuje se da se na Protokol primjenjuju V. i VI. dio Interbus ugovora o socijalnim odredbama odnosno carinskim i fiskalnim odredbama.
- Članak 8. sadržava odredbe o ovlaštenom tijelu koje izdaje dopusnice, primateljima dopusnica, razdoblju valjanosti dopusnice, podacima koje treba navesti u dopusnici i upotrebi dodatnih vozila u privremenim i iznimnim okolnostima.
- U članku 9. definira se postupak podnošenja zahtjeva za izdavanje dopusnice.
- U članku 10. utvrđuje se postupak izdavanja dopusnice, uključujući kontakte između relevantnih nadležnih tijela koja izdaju dopusnicu, kao i isključivi razlozi za moguće odbijanje zahtjeva.
- U članku 11. utvrđuju se pravila za produljenje ili izmjenu dopusnice.
- U članku 12. utvrđuju se pravila za prestanak valjanosti dopusnice.
- U članku 13. utvrđuju se obveze prijevoznika.
- U članku 14. propisuje se da ugovorne stranke moraju osigurati da prijevoznici poštuju relevantne odredbe.
- U članku 15. (u vezi s člankom 8. stavkom 9.) navedeni su dokumenti koji se moraju nalaziti u vozilu. Isti popis dokumenata koji se moraju nalaziti u vozilu nalazi se i na trećoj stranici obrasca dopusnice iz Priloga 4. Protokolu.
- Člankom 16. utvrđuje se trajanje Protokola (pet godina) uz prešutno produljenje na uzastopna razdoblja od pet godina i periodične evaluacije funkcioniranja Protokola.

- Članak 17. odnosi se *mutatis mutandis* na primjenu, uz određene izmjene, odredaba Interbus ugovora, posebno petogodišnjeg prijelaznog razdoblja za postojeće usluge linijskog i posebnog linijskog cestovnog prijevoza putnika u bilateralnim sporazumima, kao i na sklapanje, ratifikaciju ili odobrenje Protokola, njegovo stupanje na snagu, otkazivanje i jezike. Istim je člankom utvrđeno da se broj ratifikacija potrebnih za stupanje Protokola na snagu smanjuje s četiri (prema Interbus ugovoru) na tri. Osim toga, za ugovorne stranke koje su Protokol potpisale i odobrile ili ratificirale, on bi trebao stupiti na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem su tri ugovorne stranke, uključujući Uniju, položile svoje isprave o odobrenju ili ratifikaciji kod Glavnog tajništva Vijeća Europske unije.
- Člankom 18. osniva se Zajednički odbor koji upravlja Protokolom te se utvrđuje da se članci 23. i 24. Interbus ugovora primjenjuju *mutatis mutandis*.
- U članku 19. utvrđuje se postupak koji se primjenjuje kad Europskoj uniji pristupi ugovorna stranka Protokola koja nije članica Unije.
- U članku 20. utvrđuje se da je rok za potpisivanje Protokola dvije godine počevši od datuma na koji Vijeće donese ovu Odluku Vijeća te se navodi da Protokol mogu sklopiti, ratificirati ili mu pristupiti samo ugovorne stranke Interbus ugovora.
- U članku 21. utvrđuje se da svaka ugovorna stranka Interbus ugovora može pristupiti Protokolu nakon što on stupi na snagu.
- Člankom 22. utvrđuje se da su prilozi Protokolu njegov sastavni dio.
- Člankom 23. utvrđuje se da Protokol zamjenjuje Protokol o linijskom i posebnom linijskom prijevozu, koji je bio otvoren za potpisivanje od 16. srpnja do 16. travnja 2019.
- U prilogima 1. i 2. Protokolu upućuje se na priloge 1. i 2. Interbus ugovoru.
- Prilogom 3. propisuje se obrazac zahtjeva za izdavanje dopusnice za međunarodni linijski ili posebni linijski cestovni prijevoz putnika.
- Prilogom 4. propisuje se obrazac dopusnice za međunarodni linijski ili posebni linijski cestovni prijevoz putnika.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o potpisivanju, u ime Europske unije, Protokola uz Ugovor o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima (Interbus ugovor) u vezi s međunarodnim linijskim i posebnim linijskim prijevozom putnika običnim i putničkim autobusima

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91. u vezi s člankom 218. stavkom 5.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije¹,

budući da:

- (1) U skladu s Odlukom Vijeća 2002/917/EZ² Ugovor o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima³ („Interbus ugovor”) sklopljen je u ime Unije 3. listopada 2002., a na snagu je stupio 1. siječnja 2003.⁴
- (2) Vijeće je 16. srpnja 2018. donijelo Odluku (EU) 2018/1195⁵ o potpisivanju Protokola o linijskom i posebnom linijskom prijevozu.
- (3) Protokol o linijskom i posebnom linijskom prijevozu bio je otvoren za potpisivanje od 16. srpnja 2018. do 16. travnja 2019., a Unija ga je potpisala 11. travnja 2019. Nijedna druga ugovorna stranka Interbus ugovora nije potpisala Protokol prije isteka roka za njegovo potpisivanje. Protokol zbog toga nije mogao stupiti na snagu.
- (4) Vijeće je 18. veljače 2020. ovlastilo Komisiju da otvori pregovore o izmjeni Protokola o linijskom i posebnom linijskom prijevozu kako bi se unijele određene tehničke promjene u vezi s njegovim potpisivanjem i stupanjem na snagu te kako bi se uvažila promjena imena jedne ugovorne stranke Interbus ugovora.
- (5) Pregovori su uspješno zaključeni. Utvrđen je novi rok od dvije godine za potpisivanje Protokola. Nadalje, Protokol o linijskom i posebnom linijskom prijevozu izmijenjen je

¹ [UMETNUTI UPUĆIVANJE]

² Odluka Vijeća 2002/917/EZ od 3. listopada 2002. o sklapanju ugovora o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima Interbus (SL L 321, 26.11.2002., str. 11.).

³ SL L 321, 26.11.2002., str. 13.

⁴ SL L 321, 26.11.2002., str. 44.

⁵ Odluka Vijeća (EU) 2018/1195 od 16. srpnja 2018. o potpisivanju, u ime Europske unije, Protokola uz Ugovor o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima (Interbus ugovor) u vezi s međunarodnim linijskim i posebnim linijskim prijevozom putnika običnim i putničkim autobusima (SL L 214, 23.8.2018., str. 3.).

tako da je za njegovo stupanje na snagu potrebno odobrenje ili ratifikacija manjeg broja ugovornih stranaka te kraće razdoblje čekanja nakon tog odobrenja ili ratifikacije od onog navedenog u Interbus ugovoru. Osim toga, promjena imena bivše jugoslavenske republike Makedonije u Republiku Sjevernu Makedoniju odražava se u Protokolu.

- (6) Radi jasnoće te kako bi se olakšalo brzo potpisivanje i stupanje na snagu Protokola, smatralo se primjerenim pripremiti tako izmijenjen novi Protokol o linijskom i posebnom linijskom prijevozu, koji zamjenjuje Protokol o linijskom i posebnom linijskom prijevozu koji je bio otvoren za potpisivanje od 16. srpnja 2018. do 16. travnja 2019.
- (7) Protokolom bi se trebalo olakšati pružanje usluga linijskog i posebnog linijskog prijevoza između ugovornih stranaka Interbus ugovora i tako poboljšati njihova međusobna prometna povezanost kad je riječ o prijevozu putnika.
- (8) Kad je riječ o općim pravilima, osobito radu Zajedničkog odbora, te u cilju olakšavanja primjene novog Protokola, on u velikoj mjeri odražava pravila uspostavljena Interbus ugovorom.
- (9) Kako se njegove koristi ne bi previše odgađale, Protokolom je predviđeno da za ugovorne stranke koje su ga odobrile ili ratificirale stupa na snagu kad ga odobre ili ratificiraju tri ugovorne stranke, uključujući Uniju.
- (10) Stoga bi novi Protokol o linijskom i posebnom linijskom prijevozu trebalo potpisati u ime Unije, podložno njegovu kasnijem sklapanju,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odobrava se, u ime Unije, potpisivanje Protokola uz Ugovor o međunarodnom povremenom prijevozu putnika običnim i putničkim autobusima (Interbus ugovor) u vezi s međunarodnim linijskim i posebnim linijskim prijevozom putnika običnim i putničkim autobusima, koji zamjenjuje Protokol uz Interbus ugovor koji je bio otvoren za potpisivanje od 16. srpnja 2018. do 16. travnja 2019., podložno sklapanju navedenog ugovora⁶.

Članak 2.

Glavno tajništvo Vijeća izdaje za osobu ili osobe koje odredi pregovarač Protokola punomoć za potpisivanje Protokola.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

⁶ Tekst Protokola bit će objavljen zajedno s odlukom o njegovu sklapanju.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*